

Nov spor med Nemcijo in Ameriko radi Lusitanije.

Mestne novice.

Razne kompanije so pričele sprejemati na delo samo ameriške državljane.

Tuji sami za najnižja dela.

The Packard Co. iz Detroita, ki ima svoj urad tudi v Clevelandu, je naznana, da bo odšel sprejemata na delo samo ameriške državljane, a tuji, ki niso državljani, bodo opravljali pri njej samo najbolj umazana ali priprosta dela, brez vsake nade, da bi mogli delo zboljšati. Packard Co. ima kakih 4000 uslužencev. Tej kompaniji bodoje v kraškem času sledile vse druge kompanije, tako bodoje boljša dela mogli dobiti le ameriški državljani, na nižja dela pa bodoje porabili ljudi, ki se nahajajo v tej deželi, pa jim ni mar, da bi postali državljani. Predsednik Packard Co. se je izjavil: Mi se moremo zanesti le na ameriške državljane. Na ljudi, ki ob slučaju vojske v Evropi, prenesejo svoje simpatije iz Amerike v Evropo, se ne moremo zanesti. Oni niso vredni, da bi jih mi tukaj protezirali pri delu. Vsek delavec, ki pride sem, lahko postane državljani. Našemu vzgledu bodoje sledili v kraškem ostale velike kompanije. — Mi smo našim ljudem naznani, že nekaj let nazaj, da ameriške tovarne bodoje konečno sprejemale le državljane na delo, in danes se to uresničuje. Kdor ni državljan, ne bo dobil dela. Kdor je tu v Ameriki, naj si izbere to dežele za svojo domovino, naj ostane tukaj in gotovo bo imel uspeh.

Harold Siegel, 22 let star, stanovan na 1094 E. 76th St. je bil obtožen, da je zapeljal več mladih deklic. Zato je bil od mladinskega sodnika Addamsa obsojen na prisilno delavnico. Ker pa se je kesa, mu je sodnik povedal, nai gre v ječo in naj si znišči kak zločin, katerega je Siegel v svojem življenju naredil, in potem bo znova sjen in bo poslan namesto v prisilno delavnico v državni poljševalni zavod v Mansfieldu. Sieglova kazen za zapeljanje deklet je bila eno leto ječe in \$1000.00 kazni.

Poročili so se: Frank Kastner, 26 let in Mary Cesar, 24 let; Theo Germanovič, 23 let in Mary Sekulić, 21 let; Josip Bergič, 37 let in Luiza Ratajc, 28 let; Louis Mertelj, 31 let in Mary Puželj, 24 let; Tomaž Ralenovič, 26 let in Mary Rosevič, 19 let; Louis Katran, 23 let in Ana Znidarsič, 23 let; Tom. Žužek, 36 let in Ana Faber, 28 let. Vsem novim parom naše iskrene častitke!

Letos predpust je dolg, kako dolg in časa za poroko je mnogo. Toda v fantovskih krogih je kriza, kot nam pripovedujejo. Deklet je premalo za krepke clevelandiske fante. Včasih je bila za rezervo stara domovina, odkoder je prihajalo mnogo britanskih Slovenc, sedaj pa že poldrugo leto odtam ni nobenega narašča. Vendar se kljub temu pričakuje kakih 150 slovenskih zakonov.

Delavca Louis Kováča so v petek zvečer našli na progi Nickel Plate železnice nezavestnega ležati. Leva noga mu je bila odrezana. Odpeljali so ga v St. Lukes bolnišnico.

Umrl je dr. Ben. L. Milkin, špecialist za očne bolezni, ki je zapustil \$25,000 clevelandški zdravniški knjižnici, to odpravil. Vsek, kdor pride

Ostalo premoženje, \$200.000 pripade udovi.

—Odbor, ki je namenjal kupiti staro Erie pokopalische na E. 9th St. in je že hotel zateti z prekopavanjem mrljev, je zadel na močno opozicijo. Sorodniki onih, ki so tam pokopani, ne pusti izkopati mrljev. Na prostoru starega pokopaliska so nameniali postaviti velikansko zborovalno dvorano. Pa tudi odbor se je sedaj premisli. Preračunali so, da bi vendar izkopavanje mrljev tolko, da za isti denar lahko kje drugje zemljišče kupijo.

—Društvo Triglav ima v sredo zvečer redno mesečno sejo.

—Zupan Davis je izdal prvo mesečno poročilo o mestni upravi. Pod njegovo upravo se je v januarju izdalo za \$190.000,00 manj kakor isti mesec leta pod drugo upravo. Davis se mora zadružiti svoje obljube, da prihrani mestu na leto \$1.500.000 na izdatkih.

—Councilman Reynolds bo v pondeljek zvečer predlagal, da sklice guverner Willis izvredno zborovanje državne legislature, da se odpomore mestom, ki trpi na pomanjkanju davkov. Kakih 150 mest je v državi Ohio, ki nimajo dovolj davkov, da bi shajala. Protesti se slišijo od vseh strani. Več mestnih uprav je že prislo na bankerot, in tudi mestna clevelandска administracija se le težavo vzdrži. Davki niso pravilno razdeljeni, in docim leži v državni blagajni brezkratno kakih \$22.000.000 mesta pa nimajo niti centa za svojo upravo.

—Kakor se čuje izza kulis, se društvo Triglav pripravlja za uprizoritev šaloigre "Gospa, ki je bila v Parizu. Podrobnejje poročamo ob času.

—Chas. F. Schultz, ki je bil 35 let v službi vodovodnega oddelka mestne vlade, mora putiti do službo 1. marca. Njegov urad se bo zdržal z uradom za mestno razsvetljavo, in s tem si prihrani mesto na leto \$25.000.

—Znani zakladnik Lake Shore banke, J. H. Jones, je bil povisan v podpredsednika dotedne banke, in dosedanjem pomogni blagajnik George Schultz je postal zakladnik. Banka izkazuje precejšnje premoženje in izvredno dobro kupčijo.

—Podzemelska železnica, o

Razne zarote.

V New Yorku se bojijo oblasti napada na podzemelsko železnico, katero so zastražili.

New York, 6. februar. Vsi dohodi celega sistema newyorške podzemelske železnice so bili včeraj in danes zastraženi od politov, in vse osobe, ki so nosili v rokah sumljive pakete, so se morale podvreči posebni preiskavi. Policia sicer neče mnogo izdati radi teh izvanrednih varnostnih priprav, toda toliko je gotovo, da obstoji zarota pognati newyorško podzemelsko železnico z dinamitem v zrak. Kdo je pri tej zaroti, in kakšna je ta začeta, policia neče izdati. Kompanija, ki operačira podzemelsko železnico, je priznala, da je bila prisiljena prositi polirisko pomoč. Policiasti stoje noč in dan na strazi pri vseh dohodkih k železnici.

Ottawa, Canada, 6. februar. Velikanske zarote obstoje v Canadi. Sedaj, ko je pogorel parlament, se je dognalo, da se je nahajal v takozvanih "extinguisher" gasolin namesto vode. Ti "extinguisher" se porabijo v vsakem večjem poslopu v prvem trenutku požarja, toda ognjegasci trdijo, da je bil v njih gasolin namesto vode. V soboto je deloma zgorela tovarna Grant, Holden & Graham Co. ki ima za \$500.000 vojnega načinka. Razsirila se je novica, da je podminiran državni zakladni urad, kjer se nahaja \$20.000.000 v zlatu. Straža okoli tega poslopja je podvoden. Tovarna Jardine pri Hespeler je bila včeraj pognana v zrak z dinamitem. Tovarna je izdelovala topovske kroglice. Oblasti so prijeli dva Avstrije in enega Nemca. Prebivalstvo Ottawa je v strahu. Vlada je podvojila straže na mostovih, pri javnih poslopijih in železniških postajah. Vsi vlaki, ki pridejo v mesto, imajo detektive in v mestu samem vlada skoro obsedno staonje.

na mestno farmo, bo moral osem ur na dan kamenje tolči, potem bo lahko tam ostal. Be- man se je izjavil, da sedaj ne bo več obiskovalcev na mestni farmi.

—Trgovska zbornica je poslala mestnemu svetu zahtevo, da naredi mesto postavo, ki bo prepovedalo hjo po železniškem tiru. Največ ljudij se ubije, ker imajo navado hoditi po železniški progi in ne pazijo na prihod vlaka.

—Mesto bo dovolilo cestni železnici letos, da naredi za \$800.000 poprav in novost pri cestni železnici. Družba je zahtevala \$300.000, toda mesto ne bo dovolilo, ker bi sicer prisiljeno v nevarnost tricentra vožnja.

—Zadnji čas, da plačate račune za plin je do 11. februarja ure zjutraj. Kdor meni, da je račun za plin previšok, naj se ne pritožuje v našem uradu, ampak naj gre naravnost v mestno na urad kompanije, ki bo vaš meter dala še enkrat pregledati.

—Sam. Župnik, stanovan na 2522 E. 43rd St. je šel mimo neko hišo v petek, ko je začul krik: ogenj! Župnik je telefoniral po ognjegascem, potem pa tekel v hišo, kjer je sam pogajal ogenj. Mačka se je igrala s prizgano svečjo in zapalila.

—Vsako leto, kadar je prisnilo mrzlo vreme, se je oglasilo vse polno ljudij na mestni farmi v Warrensville, kjer so jih seveda sprejemali, jim dali trčkat na dan gorko jed in toplo prenočisce. Direktor javnih del, Mr. Beman, bo sedaj

zaljubil na dan gorko jed in toplo prenočisce. Direktor javnih del, Mr. Beman, bo sedaj

zaljubil na dan gorko jed in toplo prenočisce. Direktor javnih del, Mr. Beman, bo sedaj

Kriza z Nemčijo.

Washington, 6. februar. Kriza med Z jed. državami in med Nemčijo se je zopet poostročila. Predsednik Wilson odločno zahteva, da mora Nemčija priznati svoj zločin s tem, da je torpedirala Lusitanijo, sicer pretoči Z jed. države, da prekinejo diplomatske veze z Nemčijo.

Zadeva glede Appam parnika.

Washington, 5. februar. Državni tajnik Lansing bo v kraškem naznanih angleških vladi, da je zaplenjeni parnik Appam sedaj nemška lastnina, in da angleška vlada tega parnika nikar ne more zahtevati za sebe. Točka ameriške vlade ne bo trpeča parnika v svojih vodah. Poročnik Berg in njengovo morebitno moralo oditi iz ameriškega pristanišča, kakor hitro se zgodite potrebne poprave na ladiji in da ladja dobi dovolj premoga v živil. Zunaj ameriškega neutralnega vodovoda bo dejavo seveda čakale angleške bojne ladije na parnik.

Belgijska meja zaprta.

Amsterdam, 5. februar. Belgija je zopet zaprta za vsako potovanje, iz cesar se sedaj na potu v New York. Člani ameriškega Rudečega križa se izjavljamajo, da so vojaške bolnišnice v Rusiji v izbornem redu in postrežba popolnoma zadostna. Rusko poročilo,

ki je bilo pred kratkim izdan v Petrogradu, naznana, da so imeli Rusi dosedaj okoli treh milijonov mrtvih, ranjenih in vjetih, toda temu nasprotno imajo Rusi več kot en milijon vojni ujetnikov v Sibiriji in po ostali Rusiji, in da je padlo gotovo več kot dva milijona Nemcev, Turkov in Avstrijev v boju z Rusimi. Ruska duma se snide 18. februar, in kot se naznana, se bo ruska zunanja politika spremenila radi odstopa ministarskega predsednika Gorjekyna.

450 Nemcev utonilo.

Amsterdam, 5. februar. Kot se poroča iz Petrograda je utonilo tam, da več podrobnosti glede stališča Nemčije napram Z jed. državam. Predsednik Wilson je odločil, da ne bo prej odgovoril nemški vladi, dokler se ne vrne sklep, da Nemci pošiljajo v Belgijo in na francosko bojišče silne množine vojaštva za novo ofenzivo na francoskem bojišču.

Rumunci mobilizirani.

Rim, 5. februar. Rumunska armada je sedaj skoro popolnoma mobilizirana. V četrtek je bil izdan poziv, da se rekrutirajo moški letnika 1896. Več kot pol milijona rumunskega armade je sedaj pripravljena ob grški meji. Privatne brzojavke naznajo, da je Rumunija pripravljena pomagati zavezniškemu ob prvem ugodnem trenutku. Poročila pravijo, da vozijo Rumunci teški topove proti ogrski meji. Poleg tega se pa gradijo silne utrdbe ob bulgarski meji. Bulgarska vlada je zaprla vse dohode k rumunski meji. Rumunska vlada je sprevidela, da so finance zavezniške sijajne, vzpricne kontrakta, ki so plačali v gotovem denarju \$50.000.000 za 80.000 železniških vozov rumunskega žita.

Italijansko ministerstvo pada?

Berlin, 5. februar. Nemško časopisje poroča, da bo Italijansko ministerstvo padlo. Ministrski predsednik Salandra se je v nekem govoru baje izrazil, da bo treba sedanje ministerstvo nadomestiti z drugim.

Nove brzostrelne puške.

London, 5. februar. Sem se poroča, da izdelujejo nemške Kruppove tovarne v Essenu nov brzostrelni top, ki bo lahko v eni minutni izstrelil 650 strelov. To bo novo presenečenje za zavezniške. V Kruppovih tovarnah dela 70.000 delavcev in sicer vsak po 12 ur na dan.

Italija namerava uvesti visoke davke.

Rim, 5. februar. Italija velja danes vojna že 7.000.000.000 lir, izmed tega je dobila Italija 2.000.000.000 lir od zavezniških 5.000.000.000 lir, pa je podpisalo laško ljudstvo kot vojno posojilo. Tretje vojno posojilo, ki bo znašalo 3.000.000.000 lir, bo zaključeno 10. februarja. Otdelaj naprej Italija ne bo najemala več vojnega posojila, ampak bo razpisala visoke davke, da bo laško nadaljevala vojno, kar je izjavil laški finančni mini-

ster. Odkar so Italijani pričeli vojno, so že itak plačali ogromno sveto 875.000.000 posebnih davkov. Novi davki bodo sledili: Poština za pisma se povira za 100 percentov gledališča bodo morala oddati 33 odstotkov dobička, povečati bodo dohodinske davke in obtežili davke na zemljišča.

Ruske zgube 3.000.000.

London, 5. februar. Ameriški oddelek Rudečega križa je včeraj odpotoval iz Rusije in je sedaj na potu v New York. Člani ameriškega Rudečega križa se izjavljamajo, da so vojaške bolnišnice v Rusiji v izbornem redu in postrežba popolnoma zadostna. Rusko poročilo,

ki je bilo pred kratkim izdan v Petrogradu, naznana, da so imeli Rusi dosedaj okoli treh milijonov mrtvih, ranjenih in vjetih, toda temu nasprotno imajo Rusi več kot en milijon vojni ujetnikov v Sibiriji in po ostali Rusiji, in da je padlo gotovo več kot dva milijona Nemcev, Turkov in Avstrijev v boju z Rusimi. Ruska duma se snide 18. februar, in kot se naznana, se bo ruska zunanja politika spremenila radi odstopa ministarskega predsednika Gorjekyna.

Angloži pognani nazaj.

Madrid, 6. februar. 900 nemških vojakov in 14.000 zamorskih oborožencev pod njihovim poveljstvom je prekoračilo mejo nemške kolonije Kamerun in so se podali v špansko Guinejo, kot se tu uradno naznana. Nemške čete so bile razorozne in internirane. To je predzadnja nemška provinca v Afriki, ki je sedaj zasedena od Francov in Nemcev. Kamerun ima 191.130 štirjaških milijonov v 2.340.000 prebivalcev. Nemci imajo še eno kolonijo v Afriki, in sicer Nemško Vzhodno Afriko.

Angleži pognani nazaj.

Berlin, 6. februar. Ko so angleške čete hoteli napredovati južno od Neuville, so bile pogname nazaj z zgbumbami, kot se glasi uradno poročilo.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 6. februar. Nemci napadajo z bombardiranjem Rige in Ilkurska iz zrakoplovov. Ruski zrakoplovci pa so zagnali bombe ne železniško postajo Mitau in na most preko reke Aa. Naši poizvedovalci so na fronti armade generala Ianova odkrili štirideset nemških min, katere so zvezali z električno in jih eksplodirali pod nemškim taboriščem. V Galiciji so se skušali Avstriji pod vrtom artilerije približati našim postojankam, toda smo jih vrgli z zgbumbami nazaj. V okoli reke Bojane smo odvzeli sovražniku več strelnih jarkov. Na kavkaski fronti so Turki na več krajih napadli, toda so bili povsod odbiti s hudimi zgbumbami.

Poročilo iz Avstrije.

Dunaj, 5. februar. Poroča se, da mir s Črnogorci še ni sklenjen. Avstrija bi podpisala mir le tedaj, če ga podpišejo kompetentne osebe od strani črn

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$2.50 Za Cleveland d. po pošti \$5.00
Za Evropo - \$3.50 Po naročna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na: "Clevelandsko Ameriko",
6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25.000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.

TELEPHONE CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 15. Monday, Feb. 7th, 1916

Ne velika Srbija, ampak svobodna Jugoslavija.

"Borba Srbije za narodni obstanek, je ravno tako borba za osvobodenje Hrvatov in Slovencev iz politične sužnosti Germanov."

In ta borba Jugoslovanstva, v kateri se je posebno izkazala Srbija, ki je petnajst mesecev, kakor mala in slabotna, ustavljala ogromno avstrijske čete, in bi jih konečno tudi še enkrat porazila, da ni prišel Turki, Bulgar in Nemec ter pokril Srbijo z vojaki, ta borba je bila v peti Avstrije, vazalne države Nemčije, in ta ista Avstrija, gnijala in propadla, pod katere sramotnim jarmom se nahaja takole Jugoslovanov, Hrvatov, Srbov in Slovencev, se je vrgla z vso silo nad Jugoslovane, da zadusi to borbo, da zatre onega, ki to borbo vodi, starodavno Srbijo. Kakor utopljenec, se Avstrije oprijemlje vsake slame, da bi učivilo ono, kar ji ne gre po nobeni postavi. Na vsak nacin je hotela Avstrija vojno s Srbijo, in magari če se pri tem podavi in pokolje ves cvet evropske mladine vseh narodov. Nemška kamarila v Berlinu in na Dunaju, pod vodstvom pregnitega sivca in blaznega mesarja Nemcev sta upororili svetovno klanje, kakoršnjega ne pozna svet, in stari na Dunaju ni mogel zatisniti oči, ne da bi se siromašni narodi evropski, posebno pa dežavski, še enkrat ne okopali v ubogi rudeči krvi, katere ne prelivajo dovolj po tovarnah za svoje horne življenje, pač pa jo morajo prelivati na morja in morja po bojiščih, za slavo in bieski dveh rodbin — Hohenzolern in Habsburg!

Srbija, voditeljica borbe za osvobodenje Jugoslovanov, je žrtvovala vse, kar je imela, dom, zemljo in narod svoj, in ta Srbija je ona, ki je bila Avstriji najbolj na potu, in ta Avstrija, ki ni mogla sama ničesar narediti Srbov, kajti vsa njena ogromna armada je bežala dvakrat na najbolj sramotnem način pred pesčico Srbov, je zaprosila svojo gospodarico, Nemčijo, da ji pomaga steti Srbiju, ker se je bala, da ne zgubi lepe žrtve, potlačene naše domovine, potlačenega naroda slovenskega in hrvatskega. In nemška pomoč je prišla, Srbija je pogrena, njena vojska leži na tleh — toda Srbija ni poražena, Srbija je opustošena in izrapana, toda srca srbskega naroda niso opustošena, njih odločnost je enaka kot pred vojsko, njih nameni in cilji so ostali isti — osvobodenje pogažene domovine, in enako osvobodenje pograženih bratov Hrvatov in Slovencev izpod teutonskega jarma.

Istdobro, ko je Avstrija s pomočjo Nemcev, Bulgarov in Turkov udrila v Srbijo, ker se s svojo lastno armado ničesar ni upala storiti, in je prišlo najmanj 12 vojakov Nemčije, Bulgarije in Avstrije na enega srbskega, isodobno je Avstrija podkupila nizkotne duše, ljudi brez karakterja, principov in narodne zavesti, ljudi, katerim je vera in narod — denar, katerim je poštenje in čast — denar, podkupila je te ljudi, da pišejo po časopisu in proslavljajo neške mesarje. Mi vsi vemo, koliko je plačanih hrvatskih in slovenskih časopisov v Ameriki, ki od avstrijske vlade, mi vsi vemo, kako silno narodno škodo dela to časopisje med našim narodom, mi vsi vemo, toda narod ne ve, da ljudje, ki pišejo po Avstriji, ker so od nje podkupljeni, da so ti ljudje nič druga kot propadli lopovi, tato vi in lažniki, in da je njih glavila.

Glejte, druga zima je že, od kar se nahaja stara Evropa v vojni. Da, stara Evropa gleda na straže v krvave boje, kakoršnjih ljudskih zgodb in smrtnosti, ki so nikdar ni mogla zabilježiti, in teško, da pride do takoj krvavih bojev še kdaj v bodočnosti. Drugi led je pokril Evropo, od kar sta se srečala na bojišču dva nasprotnika, od kar se je spopadla kultura in barbarska Evropa, prva zagovarjač pravice in svobode, druga pa pa hujča mala ljudstva v bedo, našljene, paljenje, sužnost in morsko razbojništvo. Silna borba se vrši in potoki krvi se prelivajo, pa je tudi velikanska naloga te vojske, velik cilj in namen, kajti dokler traja surova sila, ki je zastopana po Nemčih, Avstrijcih in Turkih in zahteva, da staci Evropo pod svoje kopito, da zasužni male narode, ki so imeli dosedaj svobodo in da onesreči narode, todaj se bodejo borile svobodne države proti temu nasilju, proti tem krvicam, ki pomenijo za vse narode, ki se absolutno ne podajo pod germanosko nadvlado, narodno smrt. Dokazati se mora zmago zavezniškom, da danes ni več doba nasilja, sužnosti in politične smrti posameznih narodov, pač pa da ima vsak narod pravico do svobodnega življenja in obstanka in da zasede svojo življensko srečo, kakor najbolje je more.

Pri tej ogromni evropski vojski se odločuje in rešuje tudi usoda Slovanstva, predvsem

na oružje laž in previranje dejstev, da držajo narod v tem, na eni strani s pomočjo vere, na drugi strani pa v strahu pred cesarsko jezo. Judež ni bil večji izdajalec, ko je izdal svojega učenika in dobrotnika, kot so ti plaćani narodni volkovki, ki pomagajo volkulji Avstriji pozirati svoje lastne otroke istega naroda in matere. In ti podkupljeni časnikarji trdijo in trobijo v svet, da se Srbija ni borila za svobodo Jugoslovanov, pač pa le za veliko Srbijo. Da so ti listi podkupljeni, da lažejo narodu, je pripoznal sam poglavar avstrijskih lažnikov, austrijski poslanik Dumba, predno je dobil broco od ameriške vlade, da je zetel iz Amerike, kjer mi prostora za takše lažnike.

Najboljši odgovor na laži in zaviranja od Avstrije podkupljenih časnikarjev, če se smemo imenovati take, ker bi jim boj pristojalo — rusfiani — dobimo od vodilnih Jugoslovanov. Med njimi je starina srbskih državnikov in diplomatorjev. Čedo Mijatović, srbski diplomat, ki je dospel sedaj v Ameriko, prosi pomoči za svoboščitev srbitev v staro domovino. Ko je prišel to odlični Jugoslovan v Ameriko, so ga takoj posetili zastopniki največjih ameriških časopisov kot "World", "Times" in dr. Njegovemu prihodu so pripisovali slopošno važnost. (Tudi clevelandski angleški časopisi so posvetili cele kolone prihodu Mr. Mijatovića.) Mr. Mijatović je napravil časnikarskim poročevalcem izrazil:

"Naši priatelji govorijo o naši nacionalni tragediji. Misimo jih silno hvaljevati za njih plemenito prijateljstvo, toda naša tragedija dosedaj še ni videla solz niti jih ne bo kdaj videla. Naše žene tripijo bolesti, naši moški tripijo groze, toda mi prenašamo naš težavni jarom mirno."

Naša tragedija je prosvitljena z nado. V častnem boju smo zgubili ves teritorij srbskega svobodnega naroda, zgubili smo zemljo, katero smo potegnili iz rusevin, navdani od ljubezni za narodno borbo in obstanek, in žrtvovali smo se od roda do roda. Toda v teh težkih zgodbinskih časih nismo zgubili vero na Boga in njegovo pravico, nismo zgubili vere v same sebe, v svoje zaveznike in v človeštvo; mi nismo zgubili veru v dostojen napredok sveta.

Mi Srbji se danes borimo za naš neodvisni narodni obstanek, toda istočasno in ravno tako se borimo za svobodo vseh jugoslovenskih narodov.

Avstrija je zahtevala pota do Egipetskega jezera in Solun. Nemčija je zahtevala pota v malo Azijo. Obe poti ste vodili preko Srbije. Mi jim pa nismo hoteli žrtvovati našo narodno, gospodarsko in politično neodvisnost. Naša dolžnost je bila, da se jim upremo z vsemi silami. Vedeli smo dobro, kaj zahteva tak odpor. (Kadar je narod zaveden, tedaj sklene, da raje častno pogni do zadnjega moža, kakor da bi živel v sramotni in poti tuji jarmi.)

Eden izmed glavnih vzrokov današnje strašne vojske je tudi, ker sta Nemčija in Avstrija enako zahtevala, da dobite popolno kontrolo na Balkanu, kajti od Balkana so hoteli imeti svoje koristi in raztegniti svojo silo in oblast preko Balkana v Azijo. Avstrija je pri tem, da uniči pokret Jugoslovanov, zahtevala, da uniči Srbijo ali jo pa naredi sebi vazalno državo, in če se ne podajo z oboroženo silo popolnoma uniči.

Umor avstrijskega prestola naslednika v Sarajevu, v Bosni, je dalo našim sovražnikom pot v izgovor, da začnejo z vojsko. Prosim vas, bodite prepricani in verujte trdno, da srbski narod ta umor obžaluje in ga je tudi odsodil, toda ta umor se nikakor ne tiče naše borbe. Mi se borimo za naše narodne ideje samo na častnem način, ki je pristojen vsem izobraženim narodom. Srbija nima niti najmanjšega stika z zločinom, ki se je prijetil v Sarajevu, in srbska vlada je bila prava izmed vseh drugih, ki je ta umor obsojila.

Mi popolnoma trdno zaupamo, da bodejo naši zaveznički čimprej izvojevali zmago, in kar zmagovalci diktirati mirovne pogoje, kateri bodejo za jamčili Evropi trajen mir, in ti mirovni pogoji bodejo uredili tudi narodne meje v Evropi. Srbski teritorij bo vrnjen Srbiji, Bosna, Hercegovina, Crnogora, Dalmacija, Hrvatska, Slavonija, Banat in Slovenija bodejo vrnute eno in edino svobodno državo, kjer bo stanovalo 14 milijonov svobodnih Jugoslovanov, enaki v jeziku in narodni zavednosti.

Tako zdaj vodimo delovali v slogi in miru z drugimi modernimi narodi, delovali bodo za našo srečo in napredek. Popolnoma demokratsko, kakor smo demokratije že sedaj, bodovali v sloveni in drugimi vrednostmi, da bodo vse narodi vezani eden na druga kot krvni bratje.

Srbji v Šumadiji so prijedili leta 1804 narodno ustavo proti Turkom. Ti so bili prvi krščani na Balkanu, ki so storili enak korak. Borili so se sami, brez pomoči, leta 1817 se jim je posrečilo dobiti od sultana avtonomijo. In po zaslugu ruske vlade je bila avtonomija garantirana leta 1829 na mednarodnem zborovanju, sklenjenem v Državljaku.

To je bil prvi korak, da se vsi Srbi osvobodijo in se našajali v suženjstvu Turkov in Avstrije. In povsem naravno je da gledajo na te svobodne Srbe tudi Srbji iz Avstrije in Hrvati in Slovenci. Hrvati in Slovenci v Avstriji so vselej kazali najlepše simpatije napram Srbov kot bratje. In naša ideja Srbov, skupina in zdaj Jugoslovija se mora uresničiti le tedaj, če se združijo in zdaj Jugoslovani ne v veliko Srbijo, ampak v veliko in složno Jugoslovijo.

Brez dvoma je, da je bil ta jugoslovenski ideal, združenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, tako nasprotovan namenom in ciljem roparske avstrijske diplomacije. In avstrijski državniki so smatrali Srbijo kot ono, od koder prihaja ves ta jugoslovenski pokret, in zato so avstrijski državniki bili mnenja, da će Srbijo uničiti, uničijo zajedno vse jugoslovensko gibanje za svobodo in zdajenje. Toda kadar se kaka ideja v narodu oživi, se taka ideja nikakor ne more uresničiti. Združeni Jugoslovani, kadar uresničijo svoje zdajenje, bodejo močna in kulturna podpora ostali Evropi poti k napredku.

Dandas zdaj sledi to združenje kot da je tako dalec od uresničenja. Danes je sama svobodna Srbija v suženjstvu. Naša bodočnost je danes odvisna od tega, kako se bo zveznilo na fronti, je vse zdvojeno, kakor mislijo na stvari, kateri oni v notranjosti ne morejo niti zamisliti in kadar govorijo o stvari, za katere smo mi skovali neke frazarske nazive, za katere samo omi vedo, kako so se odigrale.

Potem piše:

"Roka gospoda. Pašča daleč seže. On je velo vesče to vojno organiziral in ni nič pozabil.

Ko so naši v pravčem in osvetnem gnejevu naenkrat pričeli paliti obmejne vasi, odkrili so, da jim ni bilo treba baš mnogo netila. Povsod je bil skrit dinamit, povsod so leteli hiše v zrak s strahovitim treskom, povsod je bila izdajalska zarota. Kadarski častniki govorijo o teh velezidjalcih, govorijo s tako rezervo, da vam to pada v oči. Mene gotovo bolj interesira ton, s katerim govorijo, kakor stvar sama.

"Ni izključeno, da se bode z te fronte mnogo naših ljudi povrnili z globokejšim poznavanjem pravega stanja stvari.

Besede, kakor uskok, izdajajo se na fronti mnogo opredeljene rabijo in z mnogo večjo previdnostjo kakor je običaj v notranjosti... V očeh naših oficirjev na fronti, je vse zdvojeno, kakor mislijo na stvari, kateri oni v notranjosti ne morejo niti zamisliti in kadar govorijo o stvari, za katere smo mi skovali neke frazarske nazive, za katere samo omi vedo, kako so se odigrale."

Potem piše:

"Častniki povedo, da so bili neki uskok zopet prijeti, in da so jim naši obetali, da jim hočejo pustiti življene, ako iskreno priznajo, zakaj so nas izdali.

A samejeden, edini izmed njih je povedal, da so ga Crnogorci proti njegovemu volji odvedli; vsi drugi pa so hoteli raje poginuti, kakor da bi kaj pripoznali. Eno

ga je zasliševal sam poveljnik, pa ipak, in tem slučaju je bil odgovor isti: "Gospodine, jaz vam kaj sem naredil, ti pa na pravi z menoj kar hočeš." Ta poveljnik mi reče: "Kdor vidi, kako umira Crnogorec, ta mora oprostiti temu narodu, katerega vodijo lajki, toda nikakor poglavari..."

"Na polovici pota med Artovecem in Bilečem se vstavimo na nekem utrjenem bregu Stepenu. Med njim in med Kotorom, kateri mu leži nasproti gre pot skozi najvernejše mesto. Pokazali so nam steze, po katerih se Crnogorci spuščajo, da mečejo bombe. Tu na Stepenu taborujejo takozvani "strajfumi", kateri so sedaj dobili ime "grenzjager". To je jeden črnovojni polk, odbran od Mažarov, Slovakov in Srbov in domačinov, za čas vojne pravom je to najboljši odgovor, ki ti Crnogori, da bi proti Crno-

gorcom vojno vodili na ta način nadlog (t. j. ne žive več)."

Tako opisuje prilike neka divno držali Srbji iz Ogrske, Nemkinja. Pri njej ni simpatije in niti jedan ni napravil najmačje pogreške... Stepen je sicer gurno najtužnejši od "utrjenih točk", kar sem jih videla danes. Okoli brega se razprostira velika ravan, katera izgleda kakor ogromen grob; cela ta zemlja ni druga kot jedno veliko groblje. Iz te megle in teme kačke da je izbrisana tudi sama misel življenja.... Tako pod brigom je ježalo nekdaj celo Kljuc. (Nekoliko zidin se spominja na svečenikovo hišo. On je tu stanoval z dvema lepima hčerkama, toda vsi trije so že davno osvobodeni zemeljskih 1225 E. Gist St.)

Front soba s kopaliscem se odvija v teme kačke da je izbrisana tudi sama misel življenja.... Tako pod brigom je ježalo nekdaj celo Kljuc. (Nekoliko zidin se spominja na svečenikovo hišo. On je tu stanoval z dvema lepima hčerkama, toda vsi trije so že davno osvobodeni zemeljskih 1225 E. Gist St.)

Front soba s kopaliscem se odvija v teme kačke da je izbrisana tudi sama misel življenja.... Tako pod brigom je ježalo nekdaj celo Kljuc. (Nekoliko zidin se spominja na svečenikovo hišo. On je tu stanoval z dvema lepima hčerkama, toda vsi trije so že davno osvobodeni zemeljskih 1225 E. Gist St.)

Front soba s kopaliscem se odvija v teme kačke da je izbrisana tudi sama misel življenja.... Tako pod brigom je ježalo nekdaj celo Kljuc. (Nekoliko zidin se spominja na svečenikovo hišo. On je tu stanoval z dvema lepima hčerkama, toda vsi trije so že davno osvobodeni zemeljskih 1225 E. Gist St.)

Front soba s kopaliscem se odvija v teme kačke da je izbrisana tudi sama misel življenja.... Tako pod brigom je ježalo nekdaj celo Kljuc. (Nekoliko zidin se spominja na svečenikovo hišo. On je tu stanoval z dvema lepima hčerkama, toda vsi trije so že davno osvobodeni zemeljskih 1225 E. Gist St.)

Front soba s kopaliscem se odvija v teme kačke da je izbrisana tudi sama misel življenja.... Tako pod brigom je ježalo nekdaj celo Kljuc. (Nekoliko zidin se spominja na svečenikovo hišo. On je tu stanoval z dvema lepima hčerkama, toda vsi trije so že davno osvobodeni zemeljskih 1225 E. Gist St.)

Front soba s kopaliscem se odvija v teme kačke da je izbrisana tudi sama misel življenja.... Tako pod brig

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
 Za Ameriko - \$2.50 Za Cleveland po pošti \$3.00
 Za Evropo - \$3.50 Paravanesna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošlje na: "Clevelandsko Ameriko",
 6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere.
 Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.

TELEPHONE CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
 Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 15. Monday, Feb. 7th, 1916

Ne velika Srbija, ampak svobodna Jugoslavija.

"Borba Srbije za narodni obstanek, je ravno tako borba za osvobodenje balkanskih narodov iz pod nemškega jarma. Srbija ne bo umrla, dokler bodoje živele narodne ideje, in te ideje bodoje živele v srcu naroda, dokler ne bodoje vsi Jugoslovani svobodni".

Cedo Mijatović.

Beseda uredništva: Tu pričajoči članek je spisan po idejah Cedo Mijatovića, bivšega srbskega ministra za zunanjost, ki je bil srbski veleposlanik na Angleskem, in že od leta 1870 eden izmed vodilnih srbskih državnikov in diplomata. Služboval je kot poslanik v Hollandiji, na Rumnskem in Turškem, bil je član srbskega senata in je napisal več važnih razprav o mirovnih dogovorih, ki se citajo po vsem izobraženem svetu. Naredil je tudi mnogo prevodov iz drugih jezikov, in prevedel je iz angleškega jezika "Avtobiografijo Benjamina Franklina", itd.

Pričajoči članek ima namen povedati čisto resnico o položaju Jugoslovanstva ter odločim zavedeno zavrniti napade od Avstrije podkupljenega časopisa, ki trdi, da nameravajo Srbij ustvariti veliko Srbijo s pomočjo ostalih Jugoslovanov. Enaka manjša se je prijela tudi učenih urednikov "G. N." v New Yorku, zato je dobro, da prečitajo sledeni članek, da bodoje na čistem, kaj se namernava z nami Jugosloveni po vojni. Ne to, kar menijo gospodje v New Yorku, ampak to, kar bodoje odlični in upljivni naši državniki pod direktivo celokupnega naroda jugoslovenskega sklenili.

Glejte, druga zima je že, odkar se nahaja staro Evropa v vojni. Da, staro Evropa gleda na strašne in krvave boje, karoršnjih ljudska agodovina se nikdar ni mogla zabilježiti, in teško, da pride do takravij bojev še kdaj v bodočnosti. Drugi led je pokril Evropo, odkar sta se srečala na bojišču dva nasprotnika, odkar se je spopadla kultura in barbarska Evropa, prva zagovarjač pravice in svobodo, druga pa pačač malo ljudstva v bedo, na silje, paljenje, sužnost in morško razbojništvo. Silna borbava se vrši in potoki krvi se prelivajo, pa je tudi velikanska naloga te vojske, velik cilj in namen, kajti dokler traja surova sila, ki je zastopana po Nemcih, Avstrijcih in Turkih in zahiteva, da stiča Evropo pod svoje kopito, da zasužni male narode, ki so imeli dosedaj svobodo in da onesreči narode, todaj se bodoje borile svobodne države proti temu nasilju, proti tem krivicam, ki pomenijo za vse narode, ki se absolutno ne podajo pod germansko nadvlado, narodno smrt. Dokazati se mora zmago zavezniškom, da danes ni več doba nasilja, sužnosti in politične smrti posameznih narodov, pač pa da ima vsak narod pravico do svobodnega življenja in obstanka in da zasede svojo življensko srečo, kakor najbolje je more.

Pri tej ogromni evropski vojski se odločuje in rešuje tudi usoda Slovanstva, predvsem

no orožje laž in prevljanje dejstev, da držijo narod v temi, na eni strani s pomočjo vere, na tana in pekla, na drugi strani pa v strahu pred cesarsko jazo. Judež nii veči izdajalec, ki je izdal svojega učenika in dobrotnika, kot so ti placiči narodni volkovi, ki pomagajo volkuji Avstriji požirati svoje lastne otroke istega naroda in matere. In ti podkupljeni časniki trdijo in trobijo v svet, da se Srbija ni borila za svobođe Jugoslovanov, pač pa le za veliko Srbiju. Da so ti listi podkupljeni, da lažejo narodu, je pripoznal sam poglavar avstrijskih lažnikov, avstrijski poslanik Dumba, predno je dobil braco od ameriške vlade, da je zetel iz Amerike, kjer ni prostost, da je našo srečo in napredek. Popolnoma demokratično, karor smo demokratije sedaj, bodoje delovali, tako da bodoje vsi narodi vezani eden na druga kot krvni bratje.

Najboljši odgovor na laži in zavijanja od Avstrije podkupljenih časniki, če se smejo imenovati take, ker bi jim bolj pristojalo — rufiani — dobimo od vodilnih mož Jugoslovanstva. Med njimi je starina srbskih državnikov in diplomata, Čedo Mijatović, srbski diplomat, ki je dospel sedaj v Ameriko, prosi pomoč za svoje sirotne brate v stari domovini. Ko je prišel to odlični Jugoslovan v Ameriko, so ga takoj posetili zastopniki največjih ameriških časopisov kot "World", "Times" in dr. Njegovemu prihodu so pripisovali slipošno važnost. (Tudi clevelandski angleški časopisi so posvetili cele kolone prihodu Mr. Mijatovića.) Mr. Mijatović se je napram časnikiškim poročevalcem izrazil:

"Naši prijatelji govorijo o naši nacionalni tragediji. Mi smo jim silno hvalenji za njih plemenito prijetljstvo, toda naša tragedija dosedaj še ni vredila solz niti jih ne bo kdaj videla. Naše žene trpijo bolesti, naši moški trpijo groze, toda mi prenašamo naš težavni jarem mirno."

Naša tragedija je prosvitljena z nado. V častnem boju smo zgubili ves teritorij srbskega svobodnega naroda, zgubili smo zemljo, katero smo potegnili iz ruševin, navdani od ljubezni za narodno boro in obstanek, in žrtvovali smo se od roda do roda. Toda v teh teških žgodovinskih časih nismo zgubili več na Boga in njegovo pravico, nismo zgubili vere v same sebe, v svoje zavezničke in v humanitetu; mi nismo zgubili vere v dostojen napredek sveta.

Mi Srbi se danes borimo za naš neodvisni narodni obstanek, toda istočasno in ravno tako se borimo za svobodo vseh jugoslovenskih narodov. Avstrija je zahtevala pota do Egejskega jezera in Solun, Nemčija je zahtevala pota v malo Azijo. Obe poti ste vedoli preko Srbije. Mi jim pa nismo hoteli žrtvovati našo narodno, gospodarsko in politično neodvisnost. Naša dolžnost je bila, da se jim upremo z vsemi silami. Vedeli smo dobro, kaj zahteva tak odpor. Kadar je narod zavaden, tedaj sklene, da raje častno pogrne do zadnjega moža, kakov da bi živel v sramoti in mora uresničiti. Zdrženi Jugosloveni, kadar uresničijo svoje združenje, bodoje močna in kulturna podpora ostali Evropi poti k napredku.

Dandanes zgleda to združenje kot da je tako dalec od uresničenja. Danes je sama svobodna Srbija v suženjstvu. Naša bodočnost je danes odvisna od tega, kako se bo zvezlo evropska vojska. Ako zmagajo zaveznički, tedaj je naše združenje uresničeno, ako pa zmagajo Nemci, tedaj pride do tega, da žrtvujemo našo Makedonijo, zibelko našega narodnega pesništva.

To so strašni časi. Ne vemo,

kakšna usoda se pripravlja našemu mitemu narodu.

Toda mi gledamo hrabro naprej. Nade naše so silnejše od orožja.

Kar se tiče predaje Črnegore, nima posebnega pomena. Dežela je bila takoreč začita z nemškimi vojaki. Slab moralen upliv pa je naredila predaja na Bosano in Hercegovino, ki so bili preprinčani, da je Črniča nepremagljiva. Toda lahko se reče, da je sklenil mir črnički kralj, ne pa črnički narod. Žal v resnicu, da se je črnički kralj podal; častneje bi bilo zanjega pasti na bojem polju.

Ako zmaga Avstrija, tedaj odvzame Avstrija, Črniča Lovčen nad luko Kotor, toda že zmagajo zaveznički, tedaj Avstrija tega nikdar ne dobije. Je še mnogo vprašanj, ki bi se moral tukaj rešiti, toda težavo je na vse odgovarjati. N. pr. eno izmed glavnih vprašanj je, zakaj Italija ni prihitala na pomoč Črniči. Tudi to se bo pozneje rešilo."

Tako starina jugoslovenski Cedo Mijatović. Tako govoril diplomat in skuden državnik, ki je znan kulturnemu svetu. In plačanim časnikiškim rufijanom je to najboljši odgovor, ki

mi popolnoma trdno zaupamo, da bodoje naši zaveznički čimprej izvojevali zmago, in karor zmagači diktirali mirovne pogoje, kateri bodoje začancili Evropi trajen mir, in ti mirovni pogoji bodoje uveljavili tudi narodne meje v Evropi. Srbski teritorij bo vrnjen Srbiji, Bosni, Hercegovini, Crnogori, Dalmaciji, Hrvatski, Slavoniji Banat in Slovenija bodoje tvorile eno in edino svobodno državo, kjer bo stanovalo 14 milijonov svobodnih Jugoslovanov, enaki v jeziku in narodni zavednosti.

Tako združenje bodoje delovali v slogi in miru z drugimi modernimi narodi, delali bodoje za našo srečo in napredek. Popolnoma demokratično, karor smo demokratije sedaj, bodoje delovali, tako da bodoje vsi narodi vezani eden na druga kot krvni bratje.

Srbija v Sumadiji so priredili leta 1804 narodno ustavo proti Turkom. Ti so bili prvi kristjanini na Balkanu, ki so storili enak korak. Borili so se sami, brez katero je bila varvana soba, in izgleda v tej zadimljeni gomili kamena, kakor kosti rudečega plavna obesenega na kruško okostje.

"Te hiše niso priborjene in uničene z orožjem, nego so zapoljene in to je zapalila naša vojska radi kazni. Iz njih je pričetka vojne veleizdajniško prebivalstvo pobegnilo v Črno goro. Sedaj ti ljudje, kateri dobro poznavajo zemljo in pot, dirže pri neprijateljih prvo črto in često so v naši uniformi, katera jih ščitijo pred nami. Oficirji pravijo, da imajo manj posla z redno vojsko, kakor pa s temi prebeglimi "čujiši" kakor jih nazivljemo radi besede "čujiši", katero vedno uporabljajo."

Dalje piše:

"Roka gospoda Pašića daleč seže. On je zelo večje to vojno organiziral in ni nič pozabil. Ko so naši v pravičnem in osvetnem gnevju naenkrat prilegli paliti obmejne vasi, odkrili so, da jim ni bilo treba baš mnogo netila. Povsod je bil skrit dinamit, povsod so leteli hiše v zraku s strahovitim treskom, povsod je bila izdajalska zaroča. Kadar častniki govorijo o teh veleizdajalcih, govorijo s takoj rezervo, da vam to pada v oči. Mene gotovo bolj interesira ton, s katerim govorijo, kakor stvar sama."

"Ni izključeno, da se bodo z fronte mnoge naših ljudi povrnili z globokim pozanjanjem pravega stanja stvari... Besede, kakor uskok, izdajajo se na fronti mnogo opredeljene rabijo in z mnogo večjo previdnostjo, kakor je običaj v notranjosti... V očeh naših oficirjev na fronti, je vse združeno, kakor mislijo na stvari, kateri oni v notranjosti ne morejo niti zamisliti in kadar govorijo o stvari, za katere smo mi skovali neke frazarske nazive, za katere samo oni vedo, kako so se odigrale."

Potem piše:

"Castnički povedo, da so bili neki uskok zopet prijeti, in da mi naši obetali, da jim hočejo pustiti življene, ako iskreno priznajo, zakaj so nas izdali. A samo jeden, edini izmed njih je povedal, da so ga Črniči proti njegovi volji odvedli; vsi drugi pa so hoteli raje pogineti, kakor da bi kaj pripoznali. Enega je zaslil sam poveljnik, pa ipak, in v tem slučaju je bil odgovor isti: "Gospodine, ja vsem kaj sem naredil, ti pa na pravi z menoj kar hočeš." Ta poveljnik mi reče: "Kdor vidi, kako umira Črničec, ta mora dosti oprostiti temu narodu, katerega vodijo lajki, toda nikaki poglavariji."

"Na polovici pota med Artovecem in Bilečem se vstavimo na nekem utrenjem bregu Stepenu. Med njim in med Kotorom, kateri mu leži nasproti gre pot skozi najnevarnejše mesto. Pokazali so nam steze, po katerih se Črničci spuščajo, da mečejo bombe. Tu na Stepenu taborujejo takozvani "strajfni", kateri so sedaj dobili ime "grenzgäger". To je jeden črnički polk, odboren Mažarov, Slovakov in Srbov in domaćinov, za čas vojne proti Črniči, da bi proti Črničem.

gorcem vojno vodili na ta način kot to oni vodijo. Med njimi so divno držali Srbij in Ogrske, in niti jeden ni napravil najmanjega pogreška... Stepen je sigurno najtužnejši od "utrenjnih strajfov", kar sem jih videla danes. Okoli brega se razprostira velika ravan, katera izgleda kakor ogromen grob; celo ta zemlja ni druga kot jedno veliko grobje. Iz te megle in teme kačke, da je izbrisana tudi sama misel življenja... Takoj pod bregom je ležalo nekdaj veliko Klijet. Nekoliko zidin se spominja na svečenikovo hišo. On je tu stanoval z dvema lepima hčerkama, toda vsi trije so že davno osvobodeni zemeljskih 1223 E. 61st St.

nadlog (t. j. ne žive več)."

Tako opisuje prilike nekemkinja. Pri njej ni simpatije za narod, od kogor bodo govorila. Tako govorča o nekih drugih pozicijah, pravi pisateljica, da se ji edino similo naši lekarji, naši tehnički, naši učeniki, naši tovarnari in trgovci, kateri morajo stanovati po rovih in zakopih in prelivati svojo kri, da morajo v tej mrtvi jednolični sredini giniti za nečem — a to vse samo za to, ker je Nikita prejel rusko paro"

Front soba s kopališčem se odvija v najem. Za avstrijske in turške patriote ni prostora.

Front soba s kopališčem se odvija v najem. Za avstrijske in turške patriote ni prostora.

All kašljate?

Ako kašljate, odpravite vaš kašelj! To lahko storite, alicete vam.

Severa's Balsam for Lung

(Severov Balsam za pljuča) ob pravem času. Poskusite ga zoper kašelj, prehlad, hripost, vnetje sapnika, davice ali oslovske kašelj. Je namenjen za otroke in za odrasle.

Cena 25c in 50c v vseh lekarnah.

Božično v prali,

In razen drugo lečilno ležico odpravijo z nadrejanjem delov s SEVERA'S GOLD OIL (Severovo Goldno Olje).

Je to malo veliko čustvene vrednosti. Cena 5c in 10c v vseh lekarnah.

Severov Aluminij na Slovenskem za leto 1916 so sedaj lahko dobi v lekarnah ali od nas. Zagotovite se, da dobite severov Aluminij na Slovenskem za leto 1916 so sedaj lahko dobi v lekarnah ali od nas. Zagotovite se, da dobite severov Aluminij na Slovenskem za leto 1916 so sedaj lahko dobi v lekarnah ali od nas.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

NAZNAKOLO.

Cenjenim rojakom naznajam, da sem kupil nov avtomobil "CADILAC 8" na osem cilindrov, da mi bodo mogoče občinstvu postreći ob vsaki priliki, za ženitovanje, izlete, krste in pogrebe. Cene bodo kakor vedno nizke. Postrežba točna. Poklicite nas po dnevu ali ponocu, vedno smo na razpolago.

Posebna prilika se nudi novoporočencem, ki kupijo pri nas za \$50.00 ali več v gotovini pohištva, imajo

BREZPLACNO

na razpolago en avtomobil od 8 zjutraj do 12 dop. ob ženitovanju.

Rojake opozorjam na naš moderno urejeni pogrebni zavod. Zahvalna pisma so nam najboljši dokaz, da smo priredili najbolj urejene sprevode in to še za tako nizko ceno, kot nikdo drugi.

Moderna Ambulanca vam je na razpolago po dnevi ali ponocu.

POGREBNI ZAVOD ODPRT NOČ IN DAN.

Se priporočam za nadaljnjo naklonjenost</p

Slovenska Dobrodelna Zveza.

(SLOVENIAN MUTUAL BENEFIT ASSN.)

Ustanovljena 13. nov.
1910.
v državi Ohio

Inkorpor. 13. marca
1914.
v državi Ohio

Sedež: CLEVELAND, OHIO

VRHOVNI URADNIKI:

PREDSEDNIK: JOHN GOONIK, 6105 ST. CLAIR AVENUE.
PODPREDSEDNIK: PRIMOZ KOGOJ, 3804 ST. CLAIR AVE.
TAJNIK: FRANK HUDOVERNIK, 1052 EAST 62nd ST.
BLAGAJNIK: JERNEJ KNAUS, 1052 EAST 62nd STREET.
VRH. ZDRAVNIK: J. M. SELISKAR, 6127 ST. CLAIR AVE.

ODBORNIKI:

Frank M. JAKIC, 1203 Norwood Rd. Jos. RUSS, 6712 Bonita Ave.
Frank ZORIC, 5909 Prosser ave. Frank CERNE, 6033 St. Clair ave.

Anton GRDINA, 6127 St. Clair ave. Ignac SMUK, 1051 Addison Rd.

Seje vrhovnega odbora se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu

o 9.30 dopoldne v pisarni vrhovnega urada.

Pisarna vrhovnega urada (1052 E. 62nd St. druga nadstropje, za-

daj, Cuyahoga Telefon Princeton 1276 R.

Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakažnice, naj se

pošiljajo na vrhovnega tajnika.

Zvezno glasilo: "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Iz stare domovine.

Crne koze so se pojavile v nekaterih vasih v radijskih okraju na Gorenjskem. Oblast je izdala najstrožje naredbe, da se omeje in zatro.

Pegasti legar. Od 12. do 18. decembra je zbolelo v Galiciji 214 oseb za pegastim legarjem. Drugod je zbolelo isti čas 13 oseb in sicer 7 oseb na Dunaju in Nižjem Avstrijskem in v slučaj na Štajerskem (okraj Bruck ob Muri).

Karlovec brez božičnih dreves. Zagrebski listi poročajo: V Karlovcu letos ni dobiti nobenega božičnega drevesa. Smrekove šume se nahajajo na kranjski strani, odkoder so kmetje vsako leto dovažali drevesa na karloški trg. Letos se radi ostrih predpisov, ki vejo, za prekoračenje meje, kranjska božična drevesca popolnoma izostala.

IZ SESTRELJENE GORICE. Dne 17. dec. je ubila granata na Pokopališki cesti izvoščka Štaniča, hiba njegova je posuta. V Nunske ulici isti dan je bila porušena trinadstropna hiša, "Pri belem zajcu" in še neka druga. Električno centralo so porušili 18. decembra v ulici Leopardi so obstreljevali še ne dograjeni cerkev, na Korzu je močno poškodovan notranji del restavracije "Pizzul", devet sob je popolnoma porušenih, poškodovan je "Wienerheim". Mavrovna hiša, kavarna Corso je tudi zopet poškodovana. Dne 19. so streljali na grad, dne 20. je bila močno poškodovana štirja grofa Pacea, na deželno umobolnico je zopet priletelo 14 granat, paviljoni so poškodovani, dva človeka mrtvi; ravnateljstvo se je skrčilo, da je treba umobolnico spraviti iz Gorice. Dne 21. so streljali Italijani zopet na vojaško oskrbovališče ob ulici Sv. Klare, osem granat, so vrgli zopet tja; dne 22. so letete granate čez mesto in poškodovale v okolici polja, vrtove in gozdke. Dne 23. je bil krasen pomladanski dan in ta dan so mirovali italijanski topovi v veliko veselje prebivalstva, ki je hitro ven iz svojih skrivališč na zrak. V Gorici sta ostala ljudstvo na razpolago samo dva zdravnika, dr. Pitamič in dr. Grešič. Pošta uraduje redno, redarji vršijo svojo težko službo noč in dan.

IZ PLEMA ZDOBZDRAVNIKA K. iz Gorice: Bilo je dne 18. novembra, ko nas je združilo zjutraj ob 5. uri strahovito grmenje in treskanje. Hitro smo bili na nogah. Vzrok peklenškega bojenja nam je bil takoj jasen. Treba se je bilo rešiti, kakor komu mogoče. Vsi stanovalci v hiši smo tekli v pritličje v soto pod našo veliko jedilnico. Tam smo čakali konec obstrelejanja ali smrtni? Pet in pol ure smo prestali v nestrenjem ptičevanju. Tla so se trseljale, ko je izstrelil sovražni top. Okoli nas so treskale sovražne granate in hiša se je tresla od vrha. Stotina topov vseh kalibrov je spuščala svoje izstrelke na mesto, ki se ne more braniti. Sršanski peklenški ropot. Neprehnom je trajalo

dne uprave, v jezikovno mesecu deželah se naj ugodji jezikovnim potrebam drugih narodnosti v šoli in v uradu, a le kolikor je to res potrebno, zavaruje pa naj se nemški značaj nemških dežel in Nemški dežel v zlasti Dunaj. Tako pravi "N. Fr. Pr."

Prepoved cirilice v bosanskem poštnem in brzovajnem prometu. Iz Sarajeva poročajo: Vojno ministerstvo je prepovedalo uporabo cirilice v poštnem in brzovajnem prometu. Vsi naslovi in druge pismene, za postopek namenjene navedbe morajo biti pisane z latinico ali z gotico. Podpisi strank s cirilico se smatrajo samo za podkrizanje.

Umrl je v Ljubljani na Starem trgu št. 30 gospod Ivan Kokalj, oskrbnik železne tovarne v pokoju v starosti 81 let.

V Sevnici je umrl učitelj in kadetski aspirant 27. domobranskega polka Makso Križman, vsled težke bolezni, ki si jo je nakopal v izvrševanju svoje vojaške dolžnosti.

Umrl je Friderik Krašovec, učitelj v Linhartovi ulici št. 4 v Ljubljani, v starosti 21 let.

Umrl je v Ljubljani, Vogelnica ulica št. 9. Franc Udovič, zasebnik.

Krone, franki in marke. Preračunjevalni kurz za denarne posiljave v Švico znaša do naprednjega 100 frankov = 143 kron. Za posiljave v Nemčijo 100 mark = 144 kron.

Oskrbovalna pristojbina v deželnih bolnišnicah. Deželni odbor je določil za leto 1916 naslednje oskrbovalne pristojbine za deželne bolnišnice: I. razred 9 K. II. razred 6 K. III. razred 2 K na dan za osebo.

Opekla se je štiriletna hči posestnike Jere Bizjan v Horjulu v kuhinji pri peči tako hudo, da je drugi dan umrla. Delekite je prišlo do ognja v oddostnosti matere, ki je šla po vodo.

Umrl je v Kranju znani cerkevni slikar Matija Bradaška, 63 let star.

V Višnji gori je nenadoma zadela kap ob 6. zjutraj tukajšnjega lesnega trgovca Antona Faturja, ko je bil namenjen po opravljanju.

Razpuščena društva v Dalmaciji. Dalmatinska namestništvo je razpuštilo naslednja društva: Hrvatska Sokolska društva v Splitu, v Omisu in v Kaštel Novem. Ljudsko čitalniško v Splitu, Ljudsko čitalniško v Lucen-Manušu, Pučko zoro v Splitu, Srbsko logo v Splitu in Hrvatski akademicični klub.

ITALIJANSKI ZRAKOPOLV. Je v nedeljo, 26. dec. zvečer približal Postojni. Mesto se je pravočasno zavilo v gosto temo in Italijani so jo odkurili, ne da bi bili kaj opravili.

Zakaj je tako na svetu? 26 milijonov mark globe. V Bonnu na Nemškem je bil sedaj končan proces proti trem podjetnikom, ki so goljufali državo pri čakvku na žganje. Tovarnar Böttcher je bil obsojen na šest mesecev zapora in na 13.716.813 mark globe, če bi se globa ne mogla izterjati, bi obsojenec moral še pol drugo leto sedeti. Trgovec Jansen je bil obsojen na globo 8.302.492 mark oziroma, če bi se denar ne mogel izterjati, na šest mesecev ječe; tovarnar Lüthanski je bil obsojen na 4.818.404 mark oziroma na eno leto ječe.

Strela je udarila v cerkev v Hrušici pri Podgradu v Istri in omamila petdeset ljudi. Neko dekletec in nekoga posestnika je strela hudo vrgala.

Nemški krščanski socijalci in nemški Nationalverband sta se dogovorila za skupno postopanje v socialnih, narodnih in skupno državnih vprašanjih. V političnem oziru hočejo delati za ohranitev zvezne z Nemčijo in za carinsko in trgovinsko zvezo, ki se naj pogromi uresniči. Glede nagodb z Ogrsko hočejo delati na to, da se sklepajo vselej za daljšo dobo. Glede notranje politike sta stranki sklenili, da bosta delali za premembo ustave, v kolikor je ta potrebna, in za premembno opravilnik, za reformo uprave in izpolnitve avtonomije dežel. V narodnem oziru hočeta, da se dočopi nemščina kot občevalni jezik po potrebah države in re-

Dne 22. februarja, na Washington rojstni dan, se predstavi v mestu velikanska parada glede narađene pripravljenosti. Vsa uniformirana društva, razne organizacije in zavodi se parade udeležijo. Parada ima namen, pokazati predsedniku Wilsonu, da se clevelandsko ljudstvo strinja s pripravami za boljšo narodno obrambo.

Vdovec z dvema otrokom, katereh eden je star 19 drugi pa pa devet let, se želi ženiti s približno 30 let staro žensko. V posloku, da se ne oženim, se pošlivo poceni proda. 1374 E. 47th St. (17)

Pozor rojaki! (1) Prodaja radi pomanjkanja prostora lepi glasovir. Vreden je štiristo dolarjev, sedaj se pa proda samo za \$100. 1173 E. 60th St. (16)

ZBOLJŠAJTE ZDRAVJE. Komisija v Clevelandu, O. se je izjavila v poročilu, da zdravi zobje pomnožijo duševno množnost pri šolskih otrocih od 50 do 100 odstotkov nad onimi, ki imajo slabe zobe.

Umrl je Friderik Krašovec, učitelj v Linhartovi ulici št. 4 v Ljubljani, v starosti 21 let.

Umrl je v Ljubljani, Vogelnica ulica št. 9. Franc Udovič, zasebnik.

Krone, franki in marke. Preračunjevalni kurz za denarne posiljave v Švico znaša do naprednjega 100 frankov = 143 kron. Za posiljave v Nemčijo 100 mark = 144 kron.

Oskrbovalna pristojbina v deželnih bolnišnicah. Deželni odbor je določil za leto 1916 naslednje oskrbovalne pristojbine za deželne bolnišnice: I. razred 9 K. II. razred 6 K. III. razred 2 K na dan za osebo.

Opekla se je štiriletna hči posestnike Jere Bizjan v Horjulu v kuhinji pri peči tako hudo, da je drugi dan umrla. Delekite je prišlo do ognja v oddostnosti matere, ki je šla po vodo.

Umrl je v Kranju znani cerkevni slikar Matija Bradaška, 63 let star.

V Višnji gori je nenadoma zadela kap ob 6. zjutraj tukajšnjega lesnega trgovca Antona Faturja, ko je bil namenjen po opravljanju.

Razpuščena društva v Dalmaciji. Dalmatinska namestništvo je razpuštilo naslednja društva: Hrvatska Sokolska društva v Splitu, v Omisu in v Kaštel Novem. Ljudsko čitalniško v Splitu, Ljudsko čitalniško v Lucen-Manušu, Pučko zoro v Splitu, Srbsko logo v Splitu in Hrvatski akademicični klub.

ITALIJANSKI ZRAKOPOLV. Je v nedeljo, 26. dec. zvečer približal Postojni. Mesto se je pravočasno zavilo v gosto temo in Italijani so jo odkurili, ne da bi bili kaj opravili.

Zakaj je tako na svetu? 26 milijonov mark globe. V Bonnu na Nemškem je bil sedaj končan proces proti trem podjetnikom, ki so goljufali državo pri čakvku na žganje. Tovarnar Böttcher je bil obsojen na šest mesecev zapora in na 13.716.813 mark globe, če bi se globa ne mogla izterjati, bi obsojenec moral še pol drugo leto sedeti. Trgovec Jansen je bil obsojen na globo 8.302.492 mark oziroma, če bi se denar ne mogel izterjati, na šest mesecev ječe; tovarnar Lüthanski je bil obsojen na 4.818.404 mark oziroma na eno leto ječe.

Strela je udarila v cerkev v Hrušici pri Podgradu v Istri in omamila petdeset ljudi. Neko dekletec in nekoga posestnika je strela hudo vrgala.

Nemški krščanski socijalci in nemški Nationalverband sta se dogovorila za skupno postopanje v socialnih, narodnih in skupno državnih vprašanjih. V političnem oziru hočejo delati za ohranitev zvezne z Nemčijo in za carinsko in trgovinsko zvezo, ki se naj pogromi uresniči. Glede nagodb z Ogrsko hočejo delati na to, da se sklepajo vselej za daljšo dobo. Glede notranje politike sta stranki sklenili, da bosta delali za premembo ustave, v kolikor je ta potrebna, in za premembno opravilnik, za reformo uprave in izpolnitve avtonomije dežel. V narodnem oziru hočeta, da se dočopi nemščina kot občevalni jezik po potrebah države in re-

JOS. KALAN,

6101 ST. CLAIR AVE.

→ Slovenska gostilna ←

Fine pižace za dom.
Dobro vino in likerji.
Zmerne cene.

Oglasite se pri domačini in
boste zadovoljni.

ISČEJO SE MOLDERJI ZA PICE-WORK IN MOŽJE ZA SPLOŠNO DELO V FOUN- DRY. VPRASAJTE PRI MALLEABLE CASTING CO. 7705 PLATT AVE. PRI WOODLAND IN 79th ST.

(17)

NAZNANILO.

Članice dr. Sreči Marije (staro) se opominja, da na prihodnji seji poravnajo ves dolg, bojni mesečino ali pa za mrlje. Kajti po novem letu se je začelo plačevati po en dolar mesecnine za tristo dolarjev posmrtnine. Da se knjige čimprej uredijo so cenjene sestre prošne, da zgoraj omenjeni dolg poravnajo. Žene in dekleta pristopajo k temu držušni napredku, njihova je posredna pristojbina, ki se ne pojavi.

Umrl je v Ljubljani na Starem trgu št. 30 gospod Ivan Kokalj, oskrbnik železne tovarne v pokoju v starosti 81 let.

Umrl je v Ljubljani, Vogelnica ulica št. 9. Franc Udovič, zasebnik.

ZBOLJŠAJTE ZDRAVJE.

Komisija v Clevelandu, O.

se je izjavila v poročilu, da zdravi zobje pomnožijo duševno množnost pri šolskih otrocih od 50 do 100 odstotkov nad onimi, ki imajo slabe zobe.

Umrl je Friderik Krašovec, učitelj v Linhartovi ulici št. 4 v Ljubljani, v starosti 21 let.

Umrl je v Ljubljani, Vogelnica ulica št. 9. Franc Udovič, zasebnik.

ZBOLJŠAJTE ZDRAVJE.

Komisija v Clevelandu, O.

se je izjavila v poročilu, da zdravi zobje pomnožijo duševno množnost pri šolskih otrocih od 50 do 100 odstotkov nad onimi, ki imajo slabe zobe.

Umrl je Friderik Krašovec, učitelj v Linhartovi ulici št. 4 v Ljubljani, v starosti 21 let.

Umrl je v Ljubljani, Vogelnica ulica št. 9. Franc Udovič, zasebnik.

ZBOLJŠAJTE ZDRAVJE.

Komisija v Clevelandu, O.

se je izjavila v poročilu, da zdravi zobje pomnožijo duševno množnost pri šolskih otrocih od 50 do 100 odstotkov nad onimi, ki imajo slabe zobe.

Umrl je Friderik Krašovec, učitelj v Linhartovi ulici št. 4 v Ljubljani, v starosti 21 let.

Umrl je v Ljubljani, Vogelnica ulica št. 9. Franc Udovič, zasebnik.

ZBOLJŠAJTE ZDRAVJE.

Komisija v Clevelandu, O.

se je izjavila v poročilu, da zdravi zobje pomnožijo duševno množnost pri šolskih otrocih od 50 do 100 odstotkov nad onimi, ki imajo slabe zobe.

Umrl je Friderik Krašovec, učitel

